

Erdélyi Híradó.

1831-dik Esztendő' Utolsó Negyede.

Kedden, Oktober' 18-kán, — $\frac{10}{18}$

Lengyelország. Oroszország. Németország. Belgiaország. Franciaország. Nagybritannia. Pármái Hercegség. Potugallia. Brasilia. Törökország. Újabb Tudósítások. Jelentés.

Lengyelország.

Végezte a' Varsó' megvételéről szolló hivatalos tudósításnak:

Vóla vissza foglalása végett, délutáni 1 óraker erős, és 40 ágyukkal biró csapatokat fejte-ki az ellenség ezen faluval által ellenben; 's ámbár táborunk a' megtámadás terheitől nem-is pihente vala még ki magát, még-is leirhatatlan vitézséggel nyomá vissza az Insurgenseket. Háromszor közelítettek az ellenséges csapatok a' vólai erősségekhez — mindazonáltal mindenkor elannyira üzetettének pagnetokkal vissza, hogy katonáink közül sokan egészen a' város' sorompójáig nyomultak előre. Ezen megtámadás, 's állásunk előtt jobbról balról kifejtetett szembetünő csapatok, míg az ellenség' céljai nem valának tiszták előttünk, feltartóztaták minden további mozdulásinkat; mikor pedig annak céljai kitudatának, a' közelgető este nem engedé a' megerősített város' ostromoltatása' végrehajtását; az ágyuzás mindazonáltal részünkről egész nap tartott. Az előkészületek, a' következő nap léendő új viaskodásra, hajnal hasadtával

elkezdődének. Azonban éjszakának idején Prondzynski Generalis, az Insurgensek' táborának kvártély-mestere, Gróf Krukowiecki generalistól hivatalos levéllel küldetve, elő-örjeinkhez érkezék. A' fő hadivezér nemaveté-meg annak előterjesztését, 's Prodzynskit Volában fogadá-el. A' levél tartalma azon ígéret vólt, hogy Gróf Krukowiecki, a' Varsói igazgatószék ideigleni előlülője, a' Császár ő felségéhez mint törvényes urához a' szónak egész kiterjedésében tártozó hűségre, az egész nemzettel együtt törekeedik vissza térni. Ennek következésében Gróf Krukowieckinek ajánltaték, menjen Vólabába, hogy az elő cikkelyek, mellyekre ezen alkudozás alapitathatnék, kijelentesenek. Gróf Krukowiecki teljesité a' fő hadivezér kívánságát, 's az alatt mig Vólabában vólt, buzgósággal iparkodék, hogy tanácskozásaira az országgyűlésnek, mely a' végett negyedfél órát kötött vala-ki magának, időt nyerjen. Kérése elfogadtatott. Még minekelőtte a' kikötött időszak elfolyt vólna, alkudozó jelenék-meg viszont elő-örjeinknél; de a' ki nem hozza hasonlólag semmi elhatározó feleletet,

hanem a' gróf Krukowiecki' nevében szoval csak azt jelentette, hogy az országgyűlés tanácskozásait, mellyeknek bévégzésére mindazonáltal még egy óra kívántatnék, elkezdette. A' fő indító okot, melly az Insurgenseket ezen haladék' kívánására vezérlé, könnyen által lehet látni; a' halogatás további munkálódásainkra nézve, nekünk kétség kívül ártalmas következésü lett volna, mert a' generalis Romarino' serge, melly ez előtt Brzescnél állott, már Siedlceben vala, 's annál fogva a' megtámadtatott fővárosnak könnyen segítségére jöhet. Minnekokáért azt nyilatkoztatá-ki a' fő hadi vezér, tovább nem várakozván, hogy ha gróf Krukowiecki az eleiben adott feltételeket haladék nélkül teljesíteni akarja, alkudozót a' marimonti sorompókön keresztül bal szárnyunk mellett álló lovasságunkhoz küldhet; azután a' megtámadás következő képen kezdődött. A' bal szárnyunk, Vólától balra 20 ágyúkkal kiállított lovassága, jobb szárnyával a' mi sergeink által elfoglaltatott sánczolatokhoz támaszkodék, úgy, hogy az, térhely lévén előtte, mind azon mozgásoknak, mellyeket az ellenség e' részről tenni ohajtott volna, ártalmas lehet. A' gyalog seregosztályok következőleg állottak: Az első a' kalisi országutnál, a' második mellette bal szárnyával az elsőhöz támaszkodott. A' litvániai gránátéros-brigáda, az előbb Sluzewicznél munkálódott bataljonok által erősítve, a' jérusálemi sorompokkal által ellenben állitatott-ki, egy más gránátéros csapat közel az országuthoz, Vóla megé, a' a' testőrző sereg a' második seregosztály megé, a' többi lovasság pedig a' jobb szárnyhoz, 's a' középponthoz helyeztetődött. A' fő megtámadás a' Vóla felől eső külső város, 's az ezen külvárosra rugó czystei pont ellen irányoztaték,

két erős ágyupadok óltalmazták az oda járulást jobbról, három balról. Azonosztálynak, melly arra rendelteté, hogy a' krakói országuthoz menjen, az ajánlatott, hogy az ellenséget abban a' pillantatban, mellyben az első 's második seregosztály támadását a' czystei pont ellen elkezdí, a' jérusálemi sorompók felé térítse. A' meghatározott időben ágyúink elkezdének tüzelni, mire az Insurgensek mérgesen felelének a' sánczfalakról; patantyusságunk mindazonáltal 150 öl távolságra közelite a' sánczolatokhoz. Ekkor rendkívül öldöklő tüzelés kezdődék; mert ágyúinkból 150-nél több viték egy pontra öszve. Minthogy innen az Insurgensek megtámadásunk igazi pontját észre vevék, ők-is többet hordának ellenünk öszve 100 ágyunál. A' megtámadás azon rendelések szerént kezdődött mellyeket a' főhadivezér minden vezérlőnek külön kiadott vala. Öldöklő ágyúzás után csapatjaink, mellyeken elől, mint előbb-is, a' test őrzőkből önként vállalkoztak járdalanak, elkezdének nyomulni a' város ellen, némelleyek dobpergés, mások hadilárma közt. A' győzedelem csak egy pillantatig sem tartóztaték-fel; az ágyu padok, a' vólai külsőváros, és czyste pagnettal, minden lövés nélkül foglaltatának-el, 's a' diadalmosok közelgetének a' városhoz. Itt a' leghevesebb tüzelés folya apró fegyverekből, mindazonáltal a' mi javunkra. Semmi sem akadályoztathatta katonáink felhevülését: kertek, palánkolások, főváros sánczfala, minden miéink kezeik közé juta. Az ütközet folyama alatt még alkudozók küldöztetének ide amoda, 's gróf Krukowicki, sergeink előre haladtáról tudósítatva, siete, a' nemzet, 's lengyel tábor nevében a' főhadivezértől nékie kijelentett kapitulatziot aláírni, törvényes királyának feltétel nélkül meghódolni, 's

még pedig császár ő felségétől a' Lengyelekhez legelsőbben kibocsátott felszólítás értelmében. E' képen a' vérontás két napjai, a' császárnak 's királynak visza adának egy nemzetet, melly ellene lázadás zászlóját mérészelte vala felemelni, 's melly végre még-is teljes engedelmességre tére vissza. Bajos lenne azokat, kik magokat sergeinkben leginkább kitüntetéek, előszámlálni. Gyalogság és lovasság, rendkívüli vitézséggel harczola. September' 8-kán a' lengyel tábor kitakarodék Varsóból, 's a' diadalmas orosz tábor ugyan azon nap elfoglalá a' fővárost. Diadalmunk jelei 4000 fogoly, 's mintegy 120 ágyu.

(A' Krukowiecki' magaviseletéről való hivatalos tudositás folytatása, hely' szüke miatt, jövő levélre marad.)

NÉMETORSZÁG.

Kassel sept. 22. A' Hassiai Fejedelem és az örökös-Herczeg között a' Régenségre nézve az egyezés még nem mehetett tökéletességre. A' Herczeg nem kíván Schaumburné aszszonyosság nélkül Kasselbe lakni, ezzel pedig nem örömet néznék egyben kelését; sőt attól tartanak, hogy ha Schaumburné aszszonyosság Kasselbe menne, a' most ottan lakó hercegi familiák onnan el távoznának. Más felől a' Statusok sem tartják tanácsosnak hogy a' mostani terhes környülmények között, egy ifju Herczeg minden mellé rendelt Igazgató-tanács nélkül magára telyes hatalommal fel ruháztasson.

BELGAORSZÁG.

A' Belgiumi Senatus fel-írására mellyet mult újság levelünkben közöltünk a' Király a' következő feleletet adta: "Uraim! örömmel fogadom azon érzéseknek kifejezését, mellyek a' Senatust lekesitik. Ez az egyesület telyesen értette gondolkozásomat; az ország szükségei,

és ön interesséje által meg-hatva segíleni fog engemet abba, hogy egyiknek, mint a' másiknak eleget tehessek. Nem tsaltam-meg magamat reménységemben; a' fel-írás, mellyet épen mott felolvastatni hallék, mutatja nékem, hogy a' korona, és a' nemzet képviselői között szoros öszveköttetés fog fenállani. Ezen öszveköttetés, egészszen a' köz szabadság javára, legbiztosb kezessége a' jórendnek. Szabadság és Rend, elválhatatlanok. Midön én, minden jó igazgatásnak ezen két alap igazságára támoszkodom, törekedni fogok az ország belső boldogságát ujj életre hozni, 's kívülről Belgiumnak oly tiszteletet és tekintetet szerezni, mellyeknek hathatos befolyásoknak kell lenni az ő politikai lételéhez köttetett nagy kérdések meg oldására.

Az Emancipatio jelentí, hogy a' belgiumi országlószék hivatalos úton ajánlotta a' francziáknak, Ipern, Tournay, Charleroi, Mouns, és Ath erősségek' lerontásokat.

FRANZLIAORSZÁG.

Páris, september' 27. A' követek-kamarájának september' 21-ki ülésében Maugin úr minekutánna említette volna, hogy egy párt áll fen, melly még 1814-ben alkotódott, 's az a' Resteuratiot saját művének tartja, francziaországgal nem sympathizál, azt egy harmadik Restauratoria vezérli, 's e' restauratoripárt nem áll távol az országlószéktől, sőt a' kormányon ül, így szólla: Tekintsétek magokat a' ministereket; céljaik jók, nem hizekdedem abban, de nem sympathizálnak az országgal, 's a' miatt akaradjok ellen-is nyugtalanság — 's zürzavarba döntetik francziaországot. Minden ember hajdani saját mi voltát követi, éltét nem változtathatja meg, 's fájdalom, ki kell mondanom, hogy a' ministerium szünetlen a' Restauratio' systemája felé haj-

lék. Két minister veszen részt a' belső dolgokra felügyelő ministeriumban; ezek közül az egyik X Károlynak nyilvános, a' másik titkos közbenjárója volt, 's az utolsó (Perier) makacsul vonogatta magát azon akta' aláírásától, a' mely X Károly' letétetését kimondá. Ezen ministerek gondolkozásihoz hívek, gondolkozásiak a' Restauratiót pártolják, a' Restauratio pedig nem franciaországnak való már, 's itt fekszik Uraim ama rendezavarások' oka, melyek minket szomorgatnak. Az országglószék az, mellynek nincs igaza, 's az hibás. (Hosszas tetzés jobbról és balról. Maugin urnak örvendezéseiket jelentgetik társai; az ülés egy ideig félbe szakad. Demarcai's mások néhányan hangoson kiáltják: Igaza van). Azután Dupin úr beszélt az öregebb, 's következőleg: A' magyarázatok szükségesek valának, 's jó következtések. Mindenik azt jelenté, hogy nyíltan fog szólni, 's én-is azt fogom tenni. Diplomaticai kérdések felől elég hosszason folyt a' beszéd; ideje, belső helyzetünket fontolóra venni. Varsó' szerencsétlensége, mindnyájunkban fájdalmas megindulást okozta, de ha az azon szerencsétlenség által okoztatott felindulás természetes vala-is, a' felzundulást mindazonáltal, melly annak ürügyül szolgálta, nem lehet helybe hagyni. Páris, és egész francziország azt ohajtják, hogy a' lázadásoknak már valahára vége legyen. 's egy rendszeres országglószék állandó lehessen. Ki kell mondani francziországnak teljesen az igazságot, félmagyarázatok nem elégségesek. (Itt sorba vészi a' szónok a' különböző időszakokban kiütött lázadásokat, 's magyarázza azoknak okait. Mutogatja, hogy azokat Karlistáknak Bonapartistáknak, 's Republicanusoknak kell tulajdonítani, ama három pártnak, mellyek ámbár kívánatjaikban, céljaikban, 's interresszéjekben kü-

lőböznek egymástól, egyesülnek még-is midőn a' mostan fenálló rend felforgathatása fordul elő). Mind ezen pártok, így szóll tovább, Radikalismust predikálnak, 's határtalan szabadságot, egy olly szabadságot, a' melly magára-is öszsze ronsolja önmagát. Dupin úr után Perier úr lépfel a' szónoki székre, panaszkodik Maugin urra, 's felszólítja hogy azon állítását, hogy a' lázadásokban az országglószék keze-is együtt játszott, bizonyítsa meg. Maugin ur ama vádlására, hogy ő, Perier, július 29-kén X Károly' titkos közbenjárója volt e' következő felvilágosítást adja: "Én, a' mint tudatik, július' 28-kán, az ideig-óraiglani igazgató székek tagjává neveztettem ki. Mindazonáltal, mivel más hivatalim-is valának, több ülések-is tartattak a' nélkül, hogy én azokban jelen lettem volna. Az ideig-óraiglani igazgatóság aktáit mindnyájan aláírok. Egyikében azon pillantatoknak, mellyekben jelen nem valek, az igazgatóság azt hívé, hogy egy proclamatiót kelletik neki kibocsátani, mellyben X Károly letétetését kimondá. Én nem voltam jelen, 's nevem még-is aláíratott; midőn azt megtudám, azt mondtam, az nem igazgató széket illető cselekvés, csak a' törvényhozó hatalom, 's ország maga mondhat ki egy illy letétetést. Azzal vádolnak engem így beszéll tovább a' szónok, hogy én akkor X Károly' közbenjárója voltam, nem merik ugyan azt mondani, hogy még most-is az vagyok, de eléggé értesemre adják azt."

A' Gazette ezt jegyzi meg: A' Moniteur, mely tegnapi egy mérges cikelyt közle a' Párisi Érsek ellen, ma elő ad egy mást mely Anglia éránt a' legalázatosabb engedékenységgel teljes. Így önték mérgeket a' Portugallus Királyon midőn tulajdonképpen az Orosz Császár

ellen zúgtak, és a Prussus udvar ellen való gyanúság így hárintodott a Hollandus Királyra. Ezek által mutat a Ministerium, mely Austria, Muszka ország Prussia és Anglia ellen nem elég erős, egy bámulásra méltó bátorságot egy Pap és az egész Európában legkissebb két Királyságok ellen.

NAGY BRITANNIA.

Minden Újság levelek tele vagnak azon szokatlan innepiségnek leírásával, melyel a reform-bill a felső házba vitetett. Rendszerént való alkalmatossággal a Billt viszi az alsó háznak egy oly tagja ki a mellett különösen buzgott, kísértetvén vagy hat barátjaitól, egészen a felső ház sorompojáig hol megállanak. A Lord Cancellarius fel kelvén gyapjus sákjéről közelit a sorompoig, egy csak oda vetett meghajtás egy pár udvaris suttogó szováltás, mellyekhez néha egy kis lassu tréfa-is járul, kezdik és végzik el a rövid egybejövetelet, melyből a Pairek oly kevesset csinálnak, mint a gyertya gyujtogatásból. Egészen más-ként történt most így szól a Times. Kevés minutákkal öt óra után jelentetvén az alsó ház Követségének megérkezése a Pairek üléseiket sebessen el foglalák, s oly készületbe helyezteték magokat, mintha egy nagy hatalomnak Követjét akarták volna elfogadni. A szokott, semmit se jelentő fecsegések után, mely csendesség következett. A Lord Cancellarius kiálta: bocsássátok bé a státus követjeit. Az ajtók felnyílnak, Lord John Russel kezében tartván a reform-billt bé lépett, utánna tolakodott nagy csoportja az alsó ház tagjainak, mindnyájan a billnek tüzes védlői. A szokott, közönséges és semmit se jelentő kitételek helyett, így szóla ő, érthető és nagy hangal: ez Mylordok egy bill, mely Anglia és Vales képviselőit megjobbitását foglalja ma-

gában; az alsó ház ezt elfogadta s kívánja erre magosságtoknak is vele egyesítendő munkásságot. Ezen utolsó szokatlan különösen sokat jelentő megnyomással mondotta, melyre kísérő társai hangoson kiálták: haljatók! haljatók! Ezen szokatlan vi-seletre, sokan a Lordok közzül azon pillantatban rendet kiáltással feleltek meg. Az alsó ház tagjai a helyett hogy mint szokás vólt el távozzanak, a sorompoknál álva maradtak. A Lord Cancellarius a billt kezében vévén vissza ment gyapjus sákjára, s a Követség foglatját, különös inneplő, elfogadásra hajló hangon adá elő a felső háznak. Hálados csend terjedett, midőn kevés minuták mulva Lord Grey bé lépett, a tőstént való első, azután hétfőhöz 8 napra a második felolvasást határozta, melyre a Követek el távoztak.

PÁRMAI HERCZEGSÉG.

Ő Felsege Mária Luisa Ércz herczegzaszszony, s Pármának herczeg-aszszonya sat. cs. k. Kamarás, Ezeredes, és a Pármai udvarnál rendkívül való cs. k. Követ Báro Marschal úrhoz a következő levelet írta saját kezével: "Kedves Báro Marschal! Kitétsző jelét kívánván adni mennyire becsüljem az Úr megkülömböztetett érdemeit, s az én szolgálatomban bébizonyított fáradhatatlan buzgóságát, ő Felsegének a Császárnak legkegyelmesebb atyámnak jóvá hagyásával s meg hatalmazásából meghatároztam, hogy az Urat az én házomnak és udvaromnak Fő Udvari-mesterévé téggyem, a mint-is ezennel az Urat mind azon tisztesség-jelekkel, attributumokkal és praerogatívákkal felruházom, mellyek néhai tiszteletbéli gavallérom Gróf Neipperg mind azokra nézve mellyek az én herczegi házamat, és az én herczegi

udvaromat illették bírt. Casino dei Bossi bei Sala, sept. 18-kán.

María Luisa.

PORTUGALLIA.

Lissabon, sept. 10-kén. Ma reggel egy Hadnagy, 11 Al-Tiszt és 5 közlegények agyon lövettek. Még 50-re várakozik hasonló sors. Egész Lissabon némán szomorkodik. Don Miguel egész erejével készül az ország' oltalmazására. Egy darab időtől fogva az ágyuzó sereget tüzes golyobissokkal való lövöldözésben gyakorolják. Don Miguel még a' katonaságban sem sokat bizhat. Akármely kívülről való ellenséges megtámadás megszállásán Portugalliat azon gyűlöletes uralkodástól mely alatt nyögött.

A' Herald szerént Viscount Asseca, Don Miguel' diplomatai Agense Londonból hirtelen eltávozott, hogy Lissabonba haza menyen. Úgy látszik nem is célja többé vissza térni, mert minden házi-eszközét eladatta. Azt hiszik hogy a' Lissabon felé indított expedicio okozta siető elutazását, ugyan-is az Anglus Igazgatóséknak ki jelentette, hogy azt úgy nézi mint Felsőleges Fejedelme ellen való hadizenetet.

A' Times azt írja hogy a' Tájóba nagy serénységgel dolgoznak a' portugallus hajók' fel-készítésén. Az élelem és hadiszerek már a' hajókon vagynak. Rozu Admiral Opportoból elhivatott hogy a' hadi hajók' vezérségét által végye. Így a' tenger partokon és a' Tájó mentin minden erősségek és töltések jó karban helyeztetődtek, 's ágyukkal megrakattak.

BRASILIA.

Rio Janeiro, jul. 24. Alig tsendesíthetének-le egy katonai lázzadást mely e. h. 15, 16, és 17-dik napjain ezen várost nagy veszedelembé ejtette. Az Igazgatás híjában áldozott-fel a' katonaság kívánságára 3 Ministereket; ezek a' Mu-

latokra és Negerekre támaszkodnak, 's egy oly háboruról gondolkoznak, mely a' föld fél golyobissára ki terjeszkedhetne. Az újságok azt írják szükség lenne az ifjú Császárt és Herczeg-aszszonyokat az egyesült Statusokba vinni, és a' Portugallusokat minden pártfogóikkal együtt Brasiliából ki űzni. — A' Császár elmenetelével elvesztette Brasilia politikai öszve-állását, 's rövid időn kereskedési fontossága-is csökkenni fog. Az Európai kereskedőknek 's diplomatikai Agenseknek a' ki űthető zivatarokban nem leszen egyéb támoszok az anglus és francia tengeri erőn kívül.

OROSZORSZÁG.

Az Orosz határ-szélről september' 12-kén A' mint haljuk Mortemart herczeg minekelötte St. Pétervárat elhagyta volna hoszas beszédet tartott Gr. Nesselrodéval, hogy az Orosz udvarnak a' Lengyel ügyben való célzásait kipuhatolhassa. Mondják hogy a' Követ Ur nem igen megelégedve hagyta volna el a' Minister Kabinétját. A' Császárnál való audientiája pedig meg győzte őtet egészen aról, hogy a' Muszka udvarnak azon bizodalmat, melyet a' Török háboru alatt oly nagy mértékben bírt, egészen elvesztette. Pétervárbán erőssen kedvetlenül vették a' Francziáknak a' Lengyelek ügyökben való eleven résztvételeket 's az egész revolutio fő okának őket tartják. Ezeknél fogva úgy látszik hogy a' Francia közben jövetel a' Lengyelek' részére nem igen sokat fog használni, 's ha a' meg győzettekkel még is szeliden bánnak, 's nemzetiségeket meg fogják tartani, eztet ők a' más három fő hatalmasságoknak köszönjék. Micsoda formát-kapjon jövendőre Lengyel ország, az úgy látszik még Péterváron sem határozottatott-ef; de hogy a' Lengyelek nagyon szelid bánás módot reménylhet-

nek azt bizonyosan állíthatjuk. Az ők vi-
tézségek 's álhatatosságok, még Péter-
várban-is nagy becsülletett szerzett nékiek.

TÖRÖKORSZÁG.

Alexandria, augusztus 25. Előb-
bi leveleimből tudja már uraságod, hogy
a' Basa, földi 's tengeri hadi erejének
folyton folyva tartó nagyobbitása által
az országot megnéptelenítette, a' föld-
mívelést a' legerősb karoktól megfosztot-
ta, az által saját jövedelmeit szembetü-
nőleg megkevesebítette, 's hogy jövedel-
meit ismét helyre állítsa, 's a' lakosok-
tól vagyonaikat, hallatlan sattszólások
által kicsikortatja. Minden árendába van
adatva, a' szó legszorosb értelmében még
az élet legszükségesebb szereit-is, mily-
lyen p. o. a' kenyér, hús, tyúk, tojás,
'sat. Mi azok árrát természetesen három-
szoroson-is neveli. A' basa hadi készüle-
tei, néhány hónapok olta nagyon ma-
gokra vonták a' közönség figyelmét; 15
ezer gyalogság, és 8000 lovasság már két-
szén álla Syriába táborozni, de azon hir-
re, hogy a' skutari basának Mustafának
próbatételei nem jól ütöttek ki, a' ké-
szülődések felbeszakadtak. Mintegy 40 na-
pokkal ez előtt, mindazonáltal véletlen
és váratlanul az elő készülétek ama tá-
borozásra, vizont nagy iparkodással uj-
jitattak meg.

Péra, aug. 25. A' Pérai nagy é-
gés (mely által ötven ezer ember ma-
radott fedél és élelem nélkül) hihetőleg
célózó gyújtogatás által történt, ugyan-
is a' tűz egyszerre különböző helyeken
ütött ki, sőt a' szélnek ellenébe-is égett.
A' Törökök éppen nem titkolták hogy ez
bosszuállás Navarinért, ezen okból az
Orosz, Anglus és Francia országok Kö-
vetei' palotái hamuvá lettenek, az Inter-
nunciúsé pedig éppen maradt: még több
hogy a' közönséges kutak bé voltak
dugva. A' törvények szerint a' Porta-

Ministereinek az égesen személyesen meg-
jelenni kötelességek, de ezen tűznél eg-
gyet sem lehet látni még a' Kiaját
sem, a' ki azt izente hogy beteg, ám-
bár két óra mulva sétálni ment. Leggya-
lázatosabban viselte magát a' Policzaj-
mester, a' ki sem meg nem jelent, sem
semminémű intézeteket az oltásra nem
tett. Másnap a' Követeknek küldött vi-
rág és édesség ajándékok csupa satiraül
szolgáltak. A' mint mondják az Orosz
és Anglus Követek ezen történet után,
a' Portának nyersen megmondották az
igazságot, az Internunciúsé nem elege-
dett a' dologba, Palotája éppen marad-
ván. A' Pestises spotály-is el égett, a'
Cholera-is valamint a' Pestis honyi nya-
valyává vált Pérába.

ÚJABB TUDÓSÍTÁSOK,

Varsóból a' közönséges újság hiva-
talos tikkelyei között jelenti sept. 28-
ról, hogy Orosz fő hadivezér herczeg
Warsawszki tegnap délután Modlin felé
meg indult az Insurgens seregek' marad-
ványait engedelmességre kényszeríteni.
Ő kir. magassága Mihaly nagy Herczeg
tegnap innen Bloniebe elindult. Varsó
erősségei és sánczai kevés napok mulva
le fognak rontatni. —

A' Voss' berlini Újsága Krakóból sept.
27-ről a' következő magános tudósítást
közli, Generalis Rybinskinek megölette-
téséről költ hír megbizonyosodott, ő azt
terjesztette a' katonaság' eleibe, hogy len-
gyelországot egyedül az engedelmesség-
re térés által lehetne megmenteni. Gen.
Böhm elhitette a' táborral, hogy Ry-
binski őket elbolondítja; és hogy a' rend-
kívülvalóra csak rendkívülvaló által le-
het jutni. A' felingerlett elmék engedé-
keny füleket nyújtottak, és a' rémítő
tett végbe-vitetett. Erre Böhm mind ösz-
ve-hívta a' legénységet, letérdelt, és fel-
mezítenített mejjel 's kivont karddal es-

küdt-meg előttök, hogy Lengyelország' ügye mellett rendületlenül fog mind addig állani, míg az ellenség az ő mejjét széljel nem zúzza. Ez után tüzes beszédet tartott előttök, melly közben azt erősítette, hogy a' lengyel támadás dicsőbb véget érdemel, mintsem a' győzedelmesnek maga-megadását.

A' Pr. St. Újság október' 5-ről írja: azon tudósítása, hogy a' lengyel tábor' maradvánnya sept. 29-kén Prussus földre vonulván, ottan fegyverét letette volna, nem bizonyosodott-meg.

A' Journal de Commerce azt írja, hogy a' Spanyol-Igazgatószerk megizente volna a' Franciaia Igazgatószerknek hogy ha a' Donna Mária részére Don Miguel ellen küldendő Expeditióban Franciaia hajók-is lésznek ezen esetben a' Spanyol Igazgatás-is segiteni fogja Don Miguelt, ha pedig csak Don Pedro magára vészen részt a' háboruban úgy a' Spanyolok sem elegyednek belé.

A' National írja Lissabonból sept. 20-ról: Az Igazgatószerk azon tudósítást kapta hogy Opportóban tökéletes lázadás vagon, és hogy ezen mozgások az egész Duero és Minho közt fekvő tartományba valamint Trasos Montesben is elterjedtek, sőt azt mondják hogy Braganza még a' Constitutional is zászlót-is felütötte. A' Portugallus és Spanyol-Igazgatószerkek között a' költsönös tudósítások szüntelen egymást váltják fel. — Magános tudósítások szerént Donna Mária-is írt D. Miguelnek, hogy önként mondjon-le az Igazgatásról hogy a' fenyegető rossztól megmenekedhessen, 's bizonyos jövedelmei aránt bátorságban lehessen. A' Vizen-i Püspököt ki ezen levelet kézhez szolgáltatata Don Miguel minden hivatalitól megfosztotta.

Az Angl. Courier szerént a' Reformbill ellen a' felső-házba már csak mint-

egy 14 szózatok' többségét lehet gondolni. Ha a' Király több ujj Paireket nem tészzen félni lehet a' Bill-nek vissza-vételétől — mely esetnek következéseit semmi emberi okosság el nem nézheti.

Philadelphiából írják, hogy a' Cholera az atlanticumon által hatott, 's északi Amérikában mint Európában pusztit azon különbséggel hogy inkább a' gyermekeket járja, Philadelphiában egy hét alatt 115 emberek haltanak meg kik között 85 kiseded gyermekek.

J e l e n t é s.

A' Kološvári Nemes Aszszonyi Egyesület, addig-is a' meddig a' Külső Monostor útszában, Pártfogása alatt lévő Szegények' Telkére egy Gyólts fejerítő Fabrikát épithetne, az ugyan azon célra Aprilisben adott Játekszíni Bál', és Lottéria' jövedelmével, eddig Segesváron lakott, és közönségesen megelegetést nyert Fejerítő Mivész Philippi Jánost a' Báro Wesselényi István' Magyar útszai Kertye egyik Épülettye' czelarányos elkészittetésére segitette.

Bátor azért Philippi János alázatosan a' Nemes Publicumnak magát ezennel ajánlani, Chemicai fejerítéshez megkivántató, és a' külső Országról hozott Cylinder-Mangorló Machináival, mellyekkel akár mi névvel nevezendő Len, Kender, vagy Gyapott Szöteményeket, Czérnát, Fonalat'sat. Télben, Nyárban egyformán, a' legjobb móddal, úgy a' mint Külső Országon, itten meg-fog fejeríteni, és kikészíteni következő árron:

A' közönséges vékonyságú Szötemények négy fertályból álló singe' arra — 9 xr. V.

A' Kamuka — — — 15 — —

A' szélesféle, és Abroszok 50 — —

A' Ki, már megfejerített portékákat csak mangoroltatni akar fizet singiért 2 xr. V. Cz.